

Fundashon pa Maneho di Adikshon

Curaçao

Jaarverslag 2024

Inhoud

1	Bestuursverslag	3
2	Jaarrekening	12
2.1	Balans per 31 december 2024	13
2.2	Staat van baten en lasten over 2024	14
2.3	Kasstroomoverzicht over 2024	15
2.4	Toelichting op de balans per 31 december 2024	16
2.5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024	29
3	Overige gegevens	35
3.1	Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming	36
3.2	Voorstel resultaatbestemming	36
3.3	Jaarlijkse evaluatie 2024 rapportage aan GMN	37
4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	38

1 Bestuursverslag

Algemeen

Fundashon pa Maneho di Adikshon (FMA) is in 1995 opgericht met als statutaire doelstelling: “de preventie van verslaving alsmede te voorzien in de behoefte aan hulpverlening aan personen met een of andere vorm van verslavingsproblematiek”. Deze doelstelling is 29 jaar later nog steeds van kracht. Op 20 maart 2020 zijn de statuten van FMA gewijzigd. Het belangrijkste motief hiervoor was het mogelijk maken van aansluiting bij de Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Curaçao (Stichting GGz Curaçao). FMA veranderde hiermee volgens de richtlijnen van Good Governance haar bestuursmodel naar een Raad van Toezicht-model. De leden (of lid) van de Raad van Bestuur van de Stichting GGz Curaçao zijn/is qualitate qua lid van de Raad van Bestuur van FMA. Ditzelfde geldt voor de leden van de Raad van Toezicht.

De belangrijkste taak van FMA is het coördineren en verzorgen van de ambulante verslavingszorg. Daar hoort ook de preventie van verslaving toe. Dit wordt gedaan middels een aantal activiteiten: Het adviseren van het Ministerie van GMN, coördineren van behandeling en begeleiding van chronisch verslaafden, intake, screening en behandeling van vrijwillig aangemelde cliënten met een verslaving, het geven van voorlichting op het gebied van verslaving, het ondersteunen van instanties (scholen, bedrijven, etc.) bij het opstellen van drugsbeleid, het geven van voorlichting aan de algemene bevolking en het bieden van crisisinterventie. FMA is een klantgericht kenniscentrum dat met een proactieve en professionele aanpak preventie, educatie en behandeling biedt om op de meest effectieve manier de verslavingsproblematiek beheersbaar te maken.

De ambulante verslavingszorg wordt vanuit het pand te Oosterbeekstraat 11, Cher Asile, vormgegeven. Daarnaast valt onder de verantwoordelijkheid van FMA ook nog de residentiële verslavingszorg van de afdeling Speransa en de dagopvang voor verslaafden Dios Yudami. Speransa geeft personen met een verslaving de kans om via 24 uren opname (max. 1 jaar) of deeltijd én behandeling van hun verslaving af te komen. Dit vindt plaats in een pand aan de Kaya Elisa, Nabij Vetter. Dios Yudami biedt dagverblijf (Walk in) aan chronisch verslaafden die in de binnenstad rondzwerven. Het pand Scharlooweg 150-152 (voormalige Kranshi) wordt hiervoor gebruikt. De verslaafde kan hier 7 dagen per week terecht voor gratis maaltijden, douchegelegenheid, schone kleren en een kapbeurt. Indien een cliënt open staat voor meer zorg, wordt deze doorverwezen naar een afdeling van FMA of Klinika Capriles. Ook is Dios Yudami actief in het zogenaamde straathoekwerk, waarbij potentiële cliënten met een verslaving op straat worden benaderd om hulp en begeleiding te bieden.

FMA is voor haar voortbestaan nagenoeg geheel afhankelijk van een subsidie van de Overheid via het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van Naf. 124.979,=. Dit lijkt in eerste instantie tot tevredenheid te moeten stemmen, maar er hoort wel een verklaring bij. In de eerste maanden van 2024 is er een hoger maandbedrag aan subsidie ontvangen dan in 2023, wat de indruk wekte dat het budget was

verhoogd. Aangezien er geen Ministeriële Beschikking was ontvangen, kon dit niet geverifieerd worden. Later kwam er bericht van het Ministerie GMN dat de uitgekeerde maandbedragen te hoog waren. Er heeft echter geen rechtekking met terugwerkende kracht plaatsgevonden en dit verklaart het positieve resultaat. De voorgenomen uitbreiding van de personeelsformatie is aangehouden. Voor 2025 is een begroting ingediend voor een budget waarin die uitbreiding is opgenomen, maar hierover vinden nog gesprekken plaats en er is nog geen Ministeriële Beschikking voor 2025 afgegeven. Dit geldt overigens ook nog steeds voor de voorgaande jaren. Bij uitblijven van een uitbreiding van de personeelsformatie zullen de huidige wachtlijsten voor intake en behandeling nog blijven bestaan.

De door FMA uitgevoerde werkzaamheden staan uitgebreid beschreven in het activiteitenverslag. De in 2023 bestelde “Bus di Bario” is begin 2024 in gebruik genomen. Als extra activiteiten is nog vermeldenswaardig de enquête over middelengebruik onder de bevolking die is gehouden en het advies dat is opgesteld over de wetgeving en de mogelijke bescherming van de bevolking met betrekking tot het Vape-gebruik (onder jongeren). Over dit laatste is door FMA ook uitleg gegeven in het Parlement van Curaçao.

De samenwerking tussen FMA en de andere stichtingen van GGZ Curaçao verloopt naar wens. Er is steeds meer overdracht van kennis en kunde. Ook de samenwerking met Stichting Brasami wordt hechter. Een meer verregaande samenwerking en een mogelijke integratie van Brasami en FMA is onderwerp van gesprek, maar er zijn nog geen concrete stappen gezet.

De manager FMA is begin 2025 met ontslag gegaan. Een nieuwe manager is na een intern wervingstraject aangesteld.

De samenstelling van de Raad van Bestuur per ultimo 2024 is

De Heer H. C. Kamsteeg	Voorzitter Raad van Bestuur
------------------------	-----------------------------

De samenstelling van de Raad van Toezicht per ultimo 2024 is

De heer B. P. Bito	Voorzitter Raad van Toezicht
Mevrouw J. Haimé	Lid
Mevrouw D. Sluis-Bazoer	Lid
Mevrouw A. H. Dalnoot-Sillé	Lid
De heer E. Jacobus	Lid

Activiteiten

Unidat di Tratamentu

Onder de afdeling Unidat di Tratamentu (UT) worden de activiteiten met betrekking tot de intake- en screeningsgesprekken alsmede de verwijzing naar andere instanties verricht. Deze afdeling houdt zich daarnaast ook bezig met het diagnosticeren van de problematiek en het opstellen van passende behandelplannen en het daaropvolgend uitvoeren van de behandeling passend bij het behandelplan.

Intake en screening/ verwijzing

In de periode van januari tot en met december 2024 werden er 450 aanmeldingen geregistreerd (waarvan 332 man en 118 vrouw). Op de intake en screeningslijst zijn er totaal 430 geregistreerde intake/screeningsgesprekken genoteerd, waarvan 253 nagekomen afspraken.

	2024			2023		
Activiteiten	Gesprek gevoerd	No show	Totaal	Gesprek gevoerd	No show	Totaal
Screening Volwassenen	136	122	258	159	74	233
Screening Jongeren	67	38	105	82	38	120
Screening Reclassering	4	5	9	10	9	19
Intake Familieondersteuning	16	8	24	24	7	31
Intake stoppen met roken	6	0	6	20	1	21
Intakeverslag OCS	24	4	28	28	5	33
Totaal	253	177	430	323	134	457

	Jaar 2024			Jaar 2023		
Verder geregistreerde contacten	Gesprek gevoerd	No show	Totaal	Gesprek gevoerd	No show	Totaal
Informatie/binnenlopers	70	3	73	70	3	73
Zorgcontact op locatie	39	11	50	57	17	74
Crisis interventie	21	2	23	65	2	67
Totaal	130	16	146	192	22	214

*Zorgcontacten op locatie: het gesprek met de cliënt vindt plaats bij een instelling, bijv. CMC afdeling PAAZ, bij Klinika Capriles afd. Short Stay, Pico Plata of bij de cliënt thuis.

Ongedocumenteerden

FMA heeft gedurende 2024 contact gehad met 10 ongedocumenteerde cliënten die om hulp zijn komen vragen. Waarvan 6 diensten hebben gekregen bij Dios Yudami en de resterende 4 hebben twee informatieve sessies gehad bij de Oosterbeekstraat waarbij er naar hun geluisterd werd, de nodige informatie en tips zijn gegeven en ook zijn doorverwezen naar o.a. Salu pa Tur en Casa de Venezolanos.

Activiteit Ondersteuning Onder curatele stellen

Er werden in het jaar 2024 6 informatiesessies gegeven met betrekking tot Onder curatele stelling (OCS). Daarnaast zijn er 24 verzoeken tot onder curatelestelling (OCS) gedaan gedurende OCS-intakegesprekken met familie/ belanghebbende van een persoon met een verslavingsproblematiek en dit heeft geleid tot 9 sociaal rapporten die tot verzoeken hebben geleid voor een officiële aanvraag tot OCS.

Extra activiteiten

FMA houdt elk jaar verschillende bewustwordingscampagnes gedurende het jaar.

- ✓ In juni 2024 is FMA gestart met een digitale enquête over middelengebruik onder de bevolking van Curaçao, met een specifieke focus op alcoholgebruik.
- ✓ Er is advies opgesteld over wetgeving en bescherming van de bevolking van Curaçao met betrekking tot VAPE-gebruik, met bijzondere aandacht voor de bescherming van jonge nieuwe rokers.
- ✓ In januari zijn twee medewerkers van FMA uitgenodigd om uitleg te komen geven over verslaving en vape-gebruik bij met name jongeren in het Parlement van Curaçao.

Verwijzing

Er zijn in totaal 42 cliënten verwezen door verschillende scholen waar we een behandelbeleid mee hebben. 17 cliënten zijn door een huisarts of specialist verwezen, 13 door een psychiatrische instelling, 78 hebben zich op eigen initiatief aangemeld en de resterende groep op motivatie van omgeving of anders.

Verwijzing reclassering en of huis van bewaring

Voor sommige cliënten die door de reclassering worden verwezen is het de taak van FMA om een voorlopig behandeladvies op te stellen. Dit betreft de cliënten van Sentro Detenshon Korekshon Korsou (SDKK) die nog hun straf moeten uitzitten maar waar er wel mogelijk sprake zou zijn van problemen met middelengebruik. Deze gesprekken vinden digitaal plaats. Naast dat de medewerker de cliënt spreekt, wordt er ook verder gesproken met betrokkenen of familie van cliënt om zo een beter beeld te krijgen van het middelengebruik. Naast deze cliënten verwijst de reclassering ook cliënten door die niet in hechtenis zijn maar wel een

reclasseringstraject moeten doorlopen. Van januari 2024 tot en met december 2024 werden er 9 cliënten aangemeld door Stichting Reclassering en of justitie, huis van bewaring.

Diagnostiek en behandeling

Er zijn in totaal 272 diagnostiekgesprekken ingepland gedurende het jaar, waarvan 152 daadwerkelijk zijn doorgegaan in 2024. Van deze gesprekken zijn er in totaal 137 cliënten een behandeling aangeboden aan de hand van een behandelplan. Er zijn in totaal 291 behandelingen geweest op een individuele-, groeps- of combinatiebasis in het jaar 2024. Dit cijfer komt overeen met de cliënten die hun programma startten in januari 2023 of later en die eindigden of nog actief zijn tot en met 31 december 2024.

Cliënten die groepsbehandeling hebben gevolgd waren in totaal 32.

	Jaar 2024			Jaar 2023		
Behandeltype	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
FMA Ambulant Jongeren (<21)	49	21	70	59	20	79
FMA Ambulant Volwassenen	118	44	162	136	65	201
FMA Ambulant Volwassenen <i>groep roken</i>	1	2	3	9	9	18
FMA Ambulant Speransa	25	2	27	21	3	24
FMA Ambulant Nazorg	11	7	18	14	8	22
FMA Educatie groep	0	0	0	1	6	7
FMA Familieondersteuning	2	9	11	2	8	10
Totaal	206	85	291	242	119	361

*Productie verdeeld over de verschillende soorten behandeling

Ondersteuning afdeling Speransa

De behandelaren van het behandelteam van UT ondersteunen de residentiële behandeling bij Speransa. Dit doen zij door een diagnostiekgesprek te voeren bij aanmelding van cliënt en het doorverwijzen naar Speransa wanneer dit van toepassing is. Gedurende het opnametraject van de cliënten bij Speransa krijgen zij ook individuele behandeling bij de psychologen/ maatschappelijk werkers van het UT team. In het jaar 2024 zijn er 27 cliënten van Speransa geweest die een behandeling bij FMA hebben gehad. Daarnaast is er in de week van 19 tot 23 augustus 2024 een Mental Health week georganiseerd voor de cliënten van Speransa waar er verschillende psycho-educatiegroepen werden gegeven gedurende die week.

Training en Voorlichting

Onder de afdeling Training & Voorlichting (T&V) worden de activiteiten voorlichting en educatie alsook coördinatie van de inzet van Peer educators uitgevoerd. Er zijn in totaal 257 voorlichtingssessies gegeven door de Peer Educators in 2024, waarvan 18 via het project Sende Sende, 2 via Fundashon pa Stimula Edukashon i Formashon den Barrio (SEFBA) en 237 aan verschillende instanties/organisaties. In totaal hebben de Peer Educators aan 3.176 mensen

informatie gegeven over FMA, verslaving, verslavende middelen, verslavend gedrag en hun gevolgen. Medewerkers van FMA hebben ook bijgedragen aan het informeren van de gemeenschap en er zijn door hen 39 interne presentaties/informatiesessies gegeven. Er zijn ook 14 externe presentaties en congressen gegeven. Dit komt neer op 53 voorlichtingen/presentaties in totaal. De medewerkers van FMA zijn in het jaar 2024 in 43 verschillende tv- en radioprogramma's verschenen om informatie te geven over verslaving. Het totaal aantal gegeven presentaties en/of informatie over verslavingsproblematiek door medewerkers van verschillende afdelingen van FMA in het jaar 2024 kwam dus op 96.

Trainingen

Er zijn in 2024 in totaal 7 trainingen gegeven, waaronder: verslavingszorg, signaleren en actienemen bedrijf, en signaleren en actie nemen school (drugsteam). Twee van deze trainingen hebben plaats kunnen vinden aan de hand van de gekregen subsidie van de overheid en voor de overige presentaties moesten de organisaties zelf betalen.

Training	Aantal	Aantal deelnemers
Opleidingsinstituut Rechtshandhaving en Veiligheid (ORV)	3	40
Marnix College (VPCO)	1	8
Peer Educators	1	9
Capriles Kliniek	2	18
Totaal	7	75

*Totaal gegeven trainingen door FMA-medewerkers periode 2024

Bewustwordingscampagne Carnaval

Gedurende de carnavalperiode is FMA een campagne gestart met de naam "*Si bo ta riba vape, kidou bo n' pèrdè shape*". Dit met het doel om de gemeenschap bewust te maken van de gevaren van het gebruik van vapepennen onder jongeren op Curaçao. Het doel was ook om de gemeenschap aan te moedigen minder gebruik te maken van vapepennen. In dit kader hebben medewerkers van FMA meegelopen met de tienerparadestoet en, aan de hand van systematische contingente bekrachtiging, kleine gezichtshanddoeken uitgedeeld met de slagzin "*Si bo ta riba vape, kidou bo n' pèrdè shape*."

Open dag FMA

Dit jaar hebben we op de jubileum dag van het 27-jarig bestaan van FMA een open dag gehouden bij FMA, met als doel de gemeenschap van Curaçao kennis te laten maken met FMA, zodat de drempel om hulp te zoeken lager wordt en om verslaving te destigmatiseren. In de ochtend heeft een groep kennis gemaakt met de afdelingen van FMA door middel van een rondleiding en het ontvangen van informatie. Daarnaast hebben de collega's van FMA informatieve en zelf reflecterende presentaties gegeven aan de bezoekers van de open dag. Dit

was onderdeel van de preventie-inspanningen en het bekendmaken van de activiteiten van FMA met behulp van multimedia-uitingen.

Drugs-en alcoholbeleid scholen en samenwerkingsrelaties

Een van de taken van FMA is het ondersteunen van schoolbesturen bij het opstellen en implementeren van een beleid op het gebied van middelengebruik. Het resultaat is afgestemd op de behoefte van het schoolbestuur. Het document van het RK-schoolbestuur is voor alle scholen hetzelfde. Voor scholen die niet onder de RK-schoolbestuur vallen, kan dit verschillen per school en per beleid.

- Er zijn twee scholen ondersteund in het kader van hun drugs- en alcoholbeleid. Een school werd twee keer ondersteund door ze te helpen met het uitvoeren van urinecontroles en de ander werd ondersteund door informatie te geven aan leerlingen die betrappt waren met vapepennen op het schoolterrein en hun ouders.
- Er zijn gesprekken geweest met een nieuwe school van de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs (VPCO), *Marnix College*. En ze hebben de training: signalering en actie ondernemen gekregen. In de training is er uitgebreid gesproken over het belang en toegevoegde waarde van een drugs- en alcoholbeleid.

Drugs- en alcoholbeleid bedrijven en samenwerkingen

Verder biedt FMA ondersteuning aan bedrijven en instanties bij het opstellen en implementeren van een beleid op het gebied van middelengebruik onder hun werknemers of belanghebbenden.

- In het kader van de samenwerkingsovereenkomst met het Sociale Vormings Traject hebben we urinescreeningen uitgevoerd bij een mannelijke lichter en een vrouwelijke lichter van "*Un komienso nobo*".
- In de eerste helft van het jaar stonden de voorlichtingsbijeenkomsten in samenwerking met Fundashon pa Stimulashon, Edukashon i Formashon den Bario (SEFBA) op een laag pitje. Dit kwam doordat onze contactpersoon niet meer werkzaam was bij SEFBA en al het werk had overgedragen aan zijn collega. Er is een vergadering geweest met de vervanger, waarbij we onze samenwerking hebben besproken op basis van haar perspectief, ideeën en behoeften. We hebben tevens het contract doorgenomen en afgesproken welke punten aangepast moeten worden. De laatste afspraak die we hebben gemaakt, is dat het contract zal worden aangepast zodat we dit kunnen ondertekenen en dat er tevens een rooster voor de presentaties in de buurtcentra zal worden gemaakt.
- De afdeling heeft gesprekken gevoerd met FBTT Travel International B.V. in het kader van een mogelijke dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot een drugs- en alcoholbeleid. Er is een conceptovereenkomst naar hen gestuurd en er wordt nog gewacht op een reactie.

- Daarnaast is er ook overleg geweest met het tourbedrijf Samurai Travel, eveneens in het kader van een mogelijke dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot een drugs- en alcoholbeleid. Er is een conceptovereenkomst naar hen gestuurd en een reactie laat nog op zich wachten.

Het ondersteunen van de preventie-inspanningen en het bekendheid geven aan de activiteiten van de FMA met behulp van multimedia uitingen

- Er werden 3 spots per dag bij Radio Active uitgezonden.
- De afdeling heeft gedurende het jaar verschillende informatieve video's gemaakt met behulp van de Peer Educators als medewerkers van de FMA. Deze zijn terug te zien op onze social media kanalen.

Enquête “Konta ku bo uso 2024”

Ook dit jaar heeft FMA een enquête afgenomen. Dit jaar werd de focus gelegd op alcoholgebruik onder de bevolking van Curaçao. 376 mensen hebben hieraan meegedaan.

- Alcohol is net als voorgaande jaren het meest gebruikte verslavende middel dat ooit in het leven is gebruikt. 17% van de deelnemers geeft aan meer dan 3 a 4 glazen per week te gebruiken.
- Van de 51 jongeren onder de 21 die hebben meegedaan, hebben 41, 1 of meer verslavingsmiddelen al gebruikt. 21 van de 51 jongeren hebben VAPE gebruikt.
- 134 deelnemers geven aan weleens te hebben gegokt in hun leven.
- 5 deelnemers hebben aangegeven weleens BASE te hebben gebruikt.
- 53.2% van de deelnemers heeft aangegeven weleens onder invloed van alcohol achter het stuur te stappen.
- 19 deelnemers heeft ooit een auto-ongeluk gehad terwijl ze onder invloed van alcohol waren.
- 8 hiervan heeft aangegeven dat hun gebruik op geen enkel levensgebied invloed heeft gehad.
- 25 deelnemers (6,6%) hebben mogelijk een stoornis in het alcoholgebruik.

Op basis van de bovenstaande uitslag zal FMA in 2025 gerichte preventieactiviteiten uitvoeren.

Afdeling Speransa

Speransa biedt residentiële (intramurale) zorg aan mensen met een verslavingsproblematiek. De behandelingsperiode is van minimaal 4 maanden tot een maximale periode van één jaar. Speransa kan maximaal 10 cliënten tegelijkertijd intramurale zorg aanbieden. Naast residentiële behandeling kan Speransa deeltijdprogramma's aan maximaal 5 cliënten bieden. In het jaar 2024 was de gemiddelde bedbezetting van FMA Speransa 93%.

Speransa	2024	2023
Aantal aanwezigheidsdagen	2,772	2,604
Aantal clnt. gestart met programma	24	21
Waarvan:		
- Deeltijd	1	-
- Detox	1	-
- Fase 1	22	21
Aantal geregistreerde activiteiten	1,230	1,198

Gedurende het jaar 2024 zijn er een totaal van 5 cliënten die hun behandeling met succes hebben afgerond. Er waren in totaal 10 trajecten die door de cliënt zelf voortijdig zijn beëindigd. Van deze 10 voortijdige beëindigingen waren er 8 cliënten die zich in fase 1 bevonden en 2 bevonden zich in fase 2.

Afdeling Dios Yudami

Dios Yudami biedt diensten aan chronisch verslaafden, waarvan sommige dubbeldiagnose cliënten, die al dan niet dakloos zijn. Bij Dios Yudami wordt in de eerste levensbehoefte van de cliënten voorzien. Tevens wordt er waar nodig medicatie verstrekt aan cliënten. Het gemiddeld aantal cliënten die in het jaar 2024 de diensten van Dios Yudami gebruik maakten was 29. Dagelijks komen er zo'n 15 cliënten bij Dios Yudami.

	2024	2023
Aantal aanwezigheidsregistraties	5,218	6,353
Aantal gemiddelde cliënten	29	32
Aantal aanpak overlast	14	41
Aantal verrichte straathoekwerk diensten	1,268	798

Dit jaar heeft Dios Yudami een totaal van 36 doktersbezoeken met de cliënten verricht. Het aantal verrichte straathoekwerk in onze binnenstad en wijken van Banda Ariba komt op 491 diensten. Het aantal verrichte straathoekwerk in Banda Bou komt op 777 diensten in het jaar 2024. In 2023 is door het Ministerie van GMN een eenmalig subsidie van ANG 150.000 toegekend voor de aanschaf van een "Bus di Barrio". Deze bus is begin 2024 in gebruik genomen. Met deze bus zijn de straathoekwerkers beter uitgerust om de chronisch verslaafde cliënten in hun eigen omgeving te bezoeken en waar mogelijk te helpen met hun basisbehoeften en zorg.

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2024

(na voorstel resultaatbestemming)

	Toel.	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>			
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2.4.6	295,241	305,737
Financiële vaste activa		<u>40,374</u>	<u>40,374</u>
		335,615	346,111
Vlottende activa			
Debiteuren		56	1,540
Vordering op verbonden partijen	2.4.7	314,121	309,792
Overige vorderingen en overlopende activa	2.4.8	35,515	40,799
Liquide middelen	2.4.9	<u>936,208</u>	<u>856,641</u>
		<u>1,285,900</u>	<u>1,208,772</u>
		<u>1,621,515</u>	<u>1,554,883</u>
	Toel.	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>			
PASSIVA			
Eigen vermogen	2.4.10		
Stichtingskapitaal		100	100
Overige reserves		1,186,087	1,005,130
Bestemmingsfondsen		<u>229,315</u>	<u>285,293</u>
		1,415,502	1,290,523
Kortlopende schulden			
Crediteuren		17,988	21,725
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.4.11	44,190	41,472
Vooruitontvangen subsidie	2.4.12	-	45,429
Overige schulden en overlopende passiva	2.4.13	<u>143,835</u>	<u>155,734</u>
		<u>206,013</u>	<u>264,360</u>
		<u>1,621,515</u>	<u>1,554,883</u>

2.2 Staat van baten en lasten over 2024

	Toel.	2024	Begroting 2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>				
BATEN				
Subsidie Land Curaçao	2.5.1	2,988,043	2,721,130	2,721,129
Overige bijdragen	2.5.2	27,763	82,000	50,508
		3,015,806	2,803,130	2,771,637
LASTEN				
Lonen en salarissen	2.5.3	1,683,278	1,777,471	1,647,990
Verbruik van behandelings- en voedingsmiddelen	2.5.4	199,569	159,700	191,482
Afschrijvingskosten	2.5.5	19,937	23,566	25,541
Overige kosten	2.5.6	988,447	1,149,506	820,591
		2,891,231	3,110,242	2,685,604
Exploitatieresultaat		124,575	(307,113)	86,033
Financiële baten en lasten	2.5.7	404	(1,300)	(1,379)
Resultaat		124,979	(308,413)	84,654
Voorstel resultaatbestemming				
Toevoeging overige reserves		180,957		161,737
(Onttrekking) preventiefonds		(42,643)		(68,773)
(Onttrekking) bestemmingsfonds peer educators		(13,335)		(7,310)
(Onttrekking) bestemmingsfonds gaming control board		-		(1,000)
Totaal voorstel resultaatbestemming		124,979		84,654

2.3 Kasstroomoverzicht over 2024

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat na belastingen	124,979	84,654
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	19,937	25,541
	144,916	110,195
Verandering in werkkapitaal:		
(Toename) gelieerde partijen	(4,329)	(32,131)
Afname/(toename) debiteuren	1,484	(1,503)
Afname overige vorderingen	5,284	17,145
Afname crediteuren	(3,737)	(2,587)
(Afname)/toename vooruitontvangen subsidie	(45,429)	45,429
(Afname)/toename overige schulden	(9,181)	15,665
Kasstroom uit operationele activiteiten	89,008	152,213
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsmateriële vaste activa	(159,441)	(13,264)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(159,441)	(13,264)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Investeringssubsidie	150,000	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	150,000	-
Netto kasstroom	79,567	138,949
Liquide middelen en kredietinstellingen begin boekjaar	856,641	717,692
Toename liquide middelen	79,567	138,949
Liquide middelen per eind boekjaar	936,208	856,641

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2.4.1 Algemene toelichting

Activiteit

Fundashon pa Maneho di Adikshon (“de Stichting”) is opgericht op 26 juni 1995. De statutaire zetel bevindt zich op Curaçao. Tot 20 maart 2020 was de Stichting een overheidsstichting. Met ingang van 20 maart 2020 is de Stichting toegetreden tot de groep van stichtingen resortierend onder Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Curaçao (Stichting GGz Curaçao). Deze integratie had tot gevolg dat de beheersstructuur van de Stichting, dat tot die datum een Bestuursmodel had, werd veranderd naar een model met een Raad van Toezicht en een Raad van Bestuur. De Stichting heeft ten doel de preventie van verslaving alsmede te voorzien in de behoefte aan hulpverlening aan personen met een of andere vorm van verslavingsproblematiek.

Bestuursmodel

De Stichting wordt bestuurd door een Raad van Toezicht model. De Raad van Bestuur is statutair en integraal eindverantwoordelijk voor de bestuurstaken. De Stichting behoort als werkstichting tot de Stichting GGz Curaçao. De Stichting GGz Curaçao is de moederstichting van:

- Stichting Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis Dr. David Ricardo Capriles;
- Stichting Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie (KJP);
- Fundashon Sonrisa;
- Stichting Facilitair Bedrijf GGz Curaçao;
- Fundashon pa Maneho di Adikshon.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de Raad van Bestuur van de Stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht

de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan twaalf maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2.4.2 Algemene waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Landsverordening financieel beheer (landsbesluit subsidie) (P.B. 2016, no. 81) gebruik makende van de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving voor zover niet strijdig met lokale van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de Stichting worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de Stichting haar activiteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in Antilliaanse guldens; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de Stichting.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden

omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Operationele leasing

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

2.4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële Vaste Activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Indien aan een materieel vast actief telkens na een langere gebruiksperiode groot onderhoud wordt verricht, worden de kosten in direct verband met het groot onderhoud in de boekwaarde van het actief verwerkt.

Financiële Vaste Activa

Onder de financiële vaste activa zijn waarborgsommen opgenomen met een looptijd langer dan twaalf maanden. De waarborgsommen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsfondsen

Onder bestemmingsfondsen zijn fondsen opgenomen die door middel van donaties zijn verkregen voor aanwending voor een specifieke besteding. Ontvangen donaties worden verantwoord als opbrengst in de staat van baten en lasten. De bestedingen worden verantwoord als kosten in

de staat van baten en lasten. Het saldo van donaties en bestedingen wordt via resultaatbestemming toegevoegd (bij batig saldo) of onttrokken (bij nadelig saldo).

Bijzondere waardevermindering

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde is bij het contant maken van de kasstromen een disconteringsvoet gehanteerd. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Op de nominaal gewaarde vorderingen, wordt, indien dit noodzakelijk wordt geacht, een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.4.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Voor de baten uit hoofde van de subsidie van het Land Curaçao ligt de Ministeriële Beschikking ten grondslag. Bij het uitblijven van de Ministeriële Beschikking ligt het ontvangen bedrag ten grondslag. Recent heeft de Stichting de Ministeriële Beschikking over de jaren 2022 en 2023 ontvangen. De Stichting heeft de Ministeriële Beschikking voor de jaren 2021 en 2024 nog niet ontvangen. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Overige bijdragen worden verantwoord op basis van de door de Stichting ingediende declaraties bij de betreffende zorgverzekeraars, particulieren en overige instanties.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van de verslagperiode, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De Stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

In overeenstemming met de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen worden jubileumgratificaties verantwoord op moment van daadwerkelijke uitkering. Er wordt geen voorziening gevormd.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Afschrijvingskosten worden apart in de staat van baten en lasten gepresenteerd. Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Belastingen

De Stichting is vrijgesteld van winstbelasting op Curaçao.

2.4.5 Financiële instrumenten en risicobeheersing

Valutarisico

De Stichting is werkzaam op de lokale Curaçaose markt en loopt hierdoor geen valutarisico.

Prijsrisico

De Stichting loopt geen prijsrisico.

Renterisico

De Stichting loopt geen renterisico. Alle vorderingen en schulden zijn niet rentedragend.

Kredietrisico

De Stichting loopt geen kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De Stichting ontvangt maandelijks de subsidie van GMN, voor het jaar 2024 is de reguliere subsidie gestegen met 9.8% in vergelijking met de ontvangen reguliere subsidie van 2023. De stichting blijft gedurende het verslagjaar financieel veerkrachtig en handhaaft een solide liquiditeitspositie, waardoor risico's met betrekking tot liquiditeit effectief worden beheerd. In aanvulling hierop worden latente risico's, zoals het niet ontvangen van een ministeriële beschikking, nauwlettend gemonitord.

2.4.6 *Materiële vaste activa*

	Gebouwen, Verbouwingen en terreinen	Installaties, inventarissen en automatisering	Transport- middelen	Totaal
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>				
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	1,211,162	314,322	202,017	1,727,501
Cumulatieve afschrijvingen	(927,251)	(280,219)	(202,017)	(1,409,487)
Boekwaarde	<u>283,911</u>	<u>34,103</u>	<u>-</u>	<u>318,014</u>
Mutaties boekjaar 2023				
Investeringsen	-	13,264	-	13,264
Desinvesteringen	-	(109,077)	(11,000)	(120,077)
Afschrijvingen	(7,165)	(18,376)	-	(25,541)
Afschrijving desinvesteringen	-	109,077	11,000	120,077
	<u>(7,165)</u>	<u>(5,112)</u>	<u>-</u>	<u>(12,277)</u>
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	1,211,162	218,509	191,017	1,620,688
Cumulatieve afschrijvingen	(934,416)	(189,518)	(191,017)	(1,314,951)
Boekwaarde	<u>276,746</u>	<u>28,991</u>	<u>-</u>	<u>305,737</u>
Mutaties boekjaar 2024				
Investeringsen	-	9,441	150,000	159,441
Afschrijvingen	(6,946)	(12,991)	-	(19,937)
Investeringsubsidie	-	-	(150,000)	(150,000)
	<u>(6,946)</u>	<u>(3,550)</u>	<u>-</u>	<u>(10,496)</u>
Stand per 31 december 2024				
Aanschafwaarde	1,211,162	227,950	341,017	1,780,129
Cumulatieve afschrijvingen	(941,362)	(202,509)	(341,017)	(1,484,888)
Boekwaarde	<u>269,800</u>	<u>25,441</u>	<u>-</u>	<u>295,241</u>
Afschrijvingspercentages:	0% - 10%	20% - 33,3%	20%	
Er is geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.				

De Stichting ontving een eenmalige subsidie van ANG 150.000 van het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur voor de aanschaf van een nieuwe bus (ANG 151.470). Het verschil is als kosten verwerkt. De subsidie is in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

2.4.7 *Vordering op verbonden partijen*

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
St. Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis Dr. D.R. Capriles	310,411	309,792
Fundashon Sonrisa	3,710	-
	<u>314,121</u>	<u>309,792</u>

Over het gemiddeld saldo van deze rekening-courantverhoudingen wordt geen rente per jaar berekend.

2.4.8 *Overige vorderingen en overlopende activa*

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Nog te ontvangen loonderving	21,371	35,000
Vooruitbetaalde ziektekostenverzekering	5,801	-
Vooruitbetaalde bedragen	5,799	5,799
Overige vorderingen	2,544	-
	<u>35,515</u>	<u>40,799</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De SVB dient de loonderving over de periode juli tot en met december 2024 nog aan de Stichting uit te betalen.

2.4.9 *Liquide middelen*

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Orco Bank N.V. (Spaarrekening)	614,478	307,022
Orco Bank N.V. (Rekening-courant)	8,590	3,486
Maduro & Curiel's Bank N.V. (Rekening-courant)	310,216	543,092
Kas	2,924	3,041
	<u>936,208</u>	<u>856,641</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting met uitzondering van de gelden die afgezonderd zijn voor besteding gerelateerd aan de bestemmingsfondsen (2024: ANG 229.316; 2023: ANG 285.293), zie toelichting 2.4.10.

2.4.10 Eigen vermogen

	Stichtings- kapitaal	Overige reserves	Bestemmings- fondsen	Totaal Eigen Vermogen
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>				
Stand per 1 januari 2023	100	843,393	362,376	1,205,869
Resultaat lopend boekjaar	-	161,737	-	161,737
(Onttrekking) bestemmingsreserve	-	-	(77,083)	(77,083)
Stand per 31 december 2023	100	1,005,130	285,293	1,290,523
Resultaat lopend boekjaar	-	180,957	-	180,957
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	(55,978)	(55,978)
Stand per 31 december 2024	100	1,186,087	229,315	1,415,502

Bestemmingsfondsen

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Bestemmingsfonds Overlastbestrijding	104,648	104,648
Preventiefonds	90,742	133,385
Bestemmingsfonds Peer Educators	30,099	43,434
Bestemmingsfonds Gaming Control Board	3,826	3,826
	229,315	285,293

Verloop bestemmingsfonds Overlastbestrijding

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Saldo per 1 januari	104,648	104,648
Bestedingen	-	-
Saldo per 31 december	<u>104,648</u>	<u>104,648</u>

Het fonds is, nadat verschillende bijdragen hierin waren ondergebracht en aangewend voor overlastbestrijding, aangevuld met het deel van het bedrag dat de Stichting heeft ontvangen voor de aflossing van de hypothecaire lening tussen 2005 (ijkdatum schuldsanering) en het moment van betalen in 2010. De opzet van activering voor cliënten uit de zorg is opgestart met middelen uit dit fonds.

In 2024 zijn middelen uit dit fonds niet gebruikt.

Verloop preventiefonds

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Saldo per 1 januari	133,385	202,158
Verstrekingen/donaties	5,088	-
Bestedingen	(47,731)	(68,773)
	<u>(42,643)</u>	<u>(68,773)</u>
Saldo per 31 december	<u>90,742</u>	<u>133,385</u>

Dit fonds wordt sinds 2019 gevuld met middelen die zijn ontvangen van Fundashon Wega di Number Kòrsou. Deze middelen worden aangewend voor activiteiten in de sfeer van preventie, training en voorlichting.

Verloop bestemmingsfonds Peer Educators

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Saldo per 1 januari	43,434	50,744
Bestedingen	(13,335)	(7,310)
Saldo per 31 december	<u>30,099</u>	<u>43,434</u>

Dit bestemmingsfonds betreft de middelen die de Stichting krijgt voor de activiteiten van de Peer Educators, hun uitrusting en de voorlichtingen waarvoor geen geld binnenkomt.

Verloop bestemmingsfonds Gaming Control Board

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Saldo per 1 januari	3,826	4,826
Bestedingen	-	(1,000)
Saldo per 31 december	<u>3,826</u>	<u>3,826</u>

De Stichting heeft samen met Gaming Control Board in het verleden met initiatieven op het gebied van bewustwording en preventie gestart. De middelen die nog resteren in dit fonds zullen in dat kader worden aangewend.

2.4.11 Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Af te dragen premie AOV/AWW	17,549	16,405
Af te dragen Loonbelasting	5,861	6,137
Af te dragen BVZ	15,056	14,557
Af te dragen AVBZ	2,180	1,554
Af te dragen ZV/OV	2,776	2,469
Af te dragen OB	768	350
	<u>44,190</u>	<u>41,472</u>

2.4.12 Vooruitontvangen subsidie

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Vooruitontvangen subsidie	45,429	150,000
Besteding : aanschaf nieuwe bus	(45,429)	(104,571)
	-	45,429

De Stichting heeft een eenmalig subsidie van ANG 150.000 ontvangen van het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur ter dekking van de aanschaf van een nieuwe bus. Hiermee is het mogelijk om de wijken in te gaan met als doel hulp te bieden aan meer verslaafden.

2.4.13 Overige schulden en overlopende passiva

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Reservering vakantiedagen	58,321	77,584
Reservering vakantiegeld	41,257	38,429
Reservering Accountantskosten	13,913	19,875
Te betalen pensioen premie	30,344	18,739
Overige schulden	-	1,107
	143,835	155,734

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.4.14 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De Stichting heeft een huurovereenkomst voor het gebouw waar de afdeling Dios Yudami gehuisvest is. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 jaar waarvan 6 maanden al verstreken zijn. De maandelijkse kosten bedragen ANG 7.050.

De Stichting heeft een huurovereenkomst voor het gebouw waar de afdeling Speransa gehuisvest is. In december 2024 is deze overeenkomst met 5 jaar verlengd ingaande 1 januari 2025 tot 31 december 2029. De maandelijkse kosten bedragen ANG 4.770.

De toekomstige verplichtingen worden als volgt gekwantificeerd:

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Te betalen:		
Binnen één jaar	99,540	93,180
Tussen één en vijf jaar	228,960	-
	<u>328,500</u>	<u>93,180</u>

2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

2.5.1 Subsidiebate

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Subsidie Land Curaçao	2,988,043	2,721,129
	<u>2,988,043</u>	<u>2,721,129</u>

De Stichting ontvangt subsidie van Land Curaçao echter de Stichting heeft met betrekking tot het jaar 2024 de Ministeriële Beschikking van Land Curaçao nog niet ontvangen. Hierdoor heeft de overheid ook niet formeel vastgelegd wat de activiteiten van de Stichting moeten zijn en welk subsidiebedrag daartegenover staat. De overheid besloot om aan de door de overheid gesubsidieerde stichtingen voor het jaar 2024 een verhoging van 12.5% in subsidie ten opzichte van het basisjaar 2022 toe te kennen. De Stichting kreeg in de eerste 6 maanden van 2024 een hoger maandbedrag. In goed overleg met het Ministerie van GMN werd overeengekomen om vanaf juli het correct maandbedrag uit te keren en niet over te gaan tot verrekenen van het teveel ontvangen bedrag. De stijging ten op zichte van vorig jaar bedraagt 9.8% en ten opzichte van 2022 (exclusief aanvullend bedrag) bedraagt dit 16%.

2.5.2 Overige bijdragen

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Donaties	5,088	350
Opbrengst particulieren	22,675	50,158
	<u>27,763</u>	<u>50,508</u>

2.5.3 Lonen en salarissen

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Salarissen	1,085,168	1,090,912
Vergoedingen	149,391	152,422
Sociale lasten	273,220	268,224
Pensioenpremies	107,973	108,802
Vergoedingen inhuurkrachten	137,552	69,694
Overige personeelskosten	8,065	41,849
Doorbelaste personeelskosten	(78,091)	(83,913)
	<u>1,683,278</u>	<u>1,647,990</u>

De Stichting heeft een pensioenregeling bij Vidanova Pensioenfonds. Het betreft een beschikbare premieregeling. De belangrijkste kenmerken van deze pensioenregeling zijn:

- Beschikbare premieregeling
- Leeftijd 65 jaar
- Invaliditeits- en wezenpensioen
- Pensioenpremie 15% (WG 10%-WN 5%)

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2024 waren 28 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2023: 27).

Door de toetreding van de Stichting tot GGZ Curaçao zijn er een aantal personeelsleden al dan niet tijdelijk bij Klinika Capriles voor een deel of volledig gedetacheerd. De personeelskosten van deze medewerkers worden doorbelast aan Klinika Capriles. Het betreft kosten voor 1.2 fte's voor het jaar 2024 (2023: 1.63 fte's).

2.5.4 Verbruik behandelings- en voedingsartikelen

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Voedingsartikelen	152,753	147,509
Activiteiten, rehabilitatie & materialen	46,816	43,974
	<u>199,569</u>	<u>191,482</u>

2.5.5 Afschrijvingskosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Gebouwen	6,946	7,165
Installaties, inventarissen en automatisering	12,991	18,376
	<u>19,937</u>	<u>25,541</u>

2.5.6 Overige kosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Huisvestingskosten	160,606	164,321
Vervoerskosten	38,569	39,155
Onderhoudskosten	18,533	26,327
Algemene kosten	770,739	590,788
	<u>988,447</u>	<u>820,591</u>

Huisvestingskosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Gas, water en elektra	75,775	69,100
Schoonmaakkosten	62,618	76,539
Beveiliging	5,782	4,979
Vuilophaaldienst	4,691	4,595
Verzekering	3,365	3,365
Overige	8,375	5,743
	<u>160,606</u>	<u>164,321</u>

Vervoerskosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Onderhoudskosten	8,894	17,345
Brandstofkosten	13,526	14,744
Verzekeringskosten	11,344	3,229
Overige vervoerskosten	172	110
Belasting vervoermiddelen	4,633	3,727
	<u>38,569</u>	<u>39,155</u>

Onderhoudskosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Infrastructuur en gebouwen	13,877	9,443
Installatie, inventaris en inrichting	1,422	6,853
Materiaal	3,038	10,031
Overige	196	-
	<u>18,533</u>	<u>26,327</u>

Algemene kosten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Kosten algemeen beheer *	493,525	304,131
Huurkosten	135,481	129,655
Kantoorkosten	64,780	67,220
Bestedingen Preventiefonds	47,731	68,773
Bestedingen Peer education	13,335	7,310
Bestedingen Gaming Control Board	-	1,000
Representatiekosten	8,466	8,305
Accountantskosten	19,875	19,875
Advieskosten	50	50
Overige baten en lasten	(12,504)	(15,531)
	<u>770,739</u>	<u>590,788</u>

* Kosten algemeen beheer betreft de kosten in verband met de diensten die door Klinika Capriles aan de Stichting worden verleend, deze zijn: het algemeen beheer over de bedrijfsvoering van de Stichting inhoudende beleidsadviesing, financieel management, facilitaire dienstverlening, human resource management, ICT, kwaliteitsmanagement, communicatiemanagement en het onderhandelen van contracten. Met de toetreding van de Stichting tot Geestelijke Gezondheidszorg Curaçao in 2020 werden alle ondersteunende diensten en personeel door Klinika Capriles overgenomen waardoor de Stichting uitsluitend op zijn kerntaken kan richten. Door stijgende trend in kosten zijn de kosten inzake algemeen beheer in 2024 herberekend.

2.5.7 Financiële baten en lasten

	2024	2023
<i>(in Antilliaanse guldens)</i>		
Rentebaten	(2,456)	(781)
Bankkosten	2,052	2,160
	<u>(404)</u>	<u>1,379</u>

2.5.8 *Gebeurtenissen na balansdatum*

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die een impact hebben op de financiële positie van Fundashon pa Maneho di Adikshon.

Ondertekening van de jaarrekening

Curaçao, 25 april 2025

Vaststelling:

Dhr. H. C. Kamsteeg
Raad van Bestuur

Curaçao, 25 april 2025

Goedkeuring:

Dhr. B. P. Bito
Voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. E. Jacobus
Lid Raad van Toezicht

Mw. A. H. Dalnoot-Sillé
Lid Raad van Toezicht

Mw. D. Sluis-Bazoer
Lid Raad van Toezicht

Mw. J. Haimé
Lid Raad van Toezicht

3 Overige gegevens

3.1 Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

Conform artikel 17 in de statuten van de Stichting dient de Raad van Bestuur de vastgestelde jaarrekening ter goedkeuring voor aan de Raad van Toezicht, welke de jaarrekening binnen drie maanden dient goed te keuren.

3.2 Voorstel resultaatbestemming

Op basis van de door de directie voorgestelde resultaatverdeling, zal het totaal resultaat – met inachtneming van toevoegingen/ontrekkingen aan bestemmingsfondsen - over het boekjaar 2024 toegevoegd worden aan de overige reserves.

3.3 Jaarlijkse evaluatie 2024 rapportage aan GMN

Fundashon pa Maneho di Adikshon
Hele jaar 2024

Cluster	FTE's	FTE's	Netto uren	Personeelskosten		Activiteitenkosten		Kantoorkosten		Huisvestingskst		Totaal direct		Toerek factor	Overhead toerek.		Baten		Totaal saldo	
	werk	Budget		werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget		werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget
1a. & 3a Intake & screening, coord. en ambul. behand	7.05	9.00	12,321	603,160	875,263	10,815	27,948	14,682	64,057	57,519	45,600	686,177	1,012,868	0.25	143,336	118,014	944-		828,568	1,130,882
2. Training en voorlichting	2.70	3.00	4,107	198,981	214,135	63,724	4,908	7,424	48,870	24,593	15,200	294,722	283,113	0.25	143,336	118,014	25,144-		412,914	401,128
3b. Inloop	7.00	9.00	12,321	319,551	462,287	151,934	171,359	6,124	12,641	147,403	161,443	625,013	807,730	0.25	143,336	118,014			768,349	925,745
4. Residentiele zorg	8.00	9.00	12,321	534,469	559,927	79,728	93,297	8,543	12,456	88,757	95,387	711,497	761,067	0.25	143,336	118,014	1,600-		853,233	879,081
Totalen	24.75	30.00	41,070	1,656,161	2,111,611	306,201	297,512	36,773	138,025	318,272	317,629	2,317,408	2,864,777	1.00	573,344	472,057	27,688-	-	2,863,064	3,336,834

Overheadfuncties				Personeelskosten		Alg. beheerskst		Huisvestingskosten		Totaal indirect	
				werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget	werkelijk	budget
Alg management en bestuur						168,305	92,265	37,788	65,860	206,093	158,126
Personeel en organisatie					-	50,232	91,555			50,232	91,555
Informatisering en automatisering					-	22,765	20,563		-	22,765	20,563
Financien en control/rapportages					-	46,959	33,495			46,959	33,495
Facilitaire dienst	1.00	1.00		59,035	64,790	203,857	103,530		-	262,892	168,320
Overige indirecte baten/kosten						15,598-				15,598-	
Totaal	1.00	1.00		59,035	64,790	476,521	341,407	37,788	65,860	573,344	472,058
Indirecte baten											
Saldo overhead				59,035	64,790	476,521	341,407	37,788	65,860	573,344	472,058

Werkelijk ontvangen subsidie (2,988,043)
Winst (124,979)

**Shape the future
with confidence**

Ernst & Young Dutch Caribbean
Zeelandia Office Park
P.O. Box 3626
Curaçao

Tel: +599 9 430 5000
ey.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Bestuur van Fundashon pa Maneho di Adikshon

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Fundashon pa Maneho di Adikshon (de 'Stichting') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Fundashon pa Maneho di Adikshon op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Landsverordening financieel beheer (landsbesluit subsidie) (A. 2016, no. 81) gebruik makende van de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving voor zover niet strijdig met lokale van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024
- de staat van baten en lasten over 2024
- het kasstroomoverzicht over 2024, en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Fundashon pa Maneho di Adikshon zoals vereist in de International Code of Ethics for Professional Accountants (inclusief International Independence Standards) van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens
- activiteitenverslag.

**Shape the future
with confidence**

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Internationale Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften

Ingevolge het controleprotocol bij de Subsidieverordening 2016 (A. 2016, no. 81) melden wij dat de voorschriften inzake de jaarrekening, de algemene uitgangspunten voor de controle en de specifieke bepalingen met de betrekking tot de controle zijn nageleefd, met uitzondering van de indeling van de balans en staat van baten en lasten die niet gebaseerd is op de productbegroting. Wij hebben vastgesteld dat het activiteitenverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening 2024 in overeenstemming met de Landsverordening financieel beheer (landsbesluit subsidie) (A. 2016, no. 81) gebruik makende van de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving voor zover niet strijdig met lokale van toepassing zijnde wet- en regelgeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

**Shape the future
with confidence**

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de internationale controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en de regels van het controleprotocol bij de Subsidieverordening 2016. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

**Shape the future
with confidence**

Wij communiceren met de raad van bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Curacao, 25 april 2025
12341481 120/25205

Ernst & Young Accountants

Was getekend
Christiaan Smorenburg RA AA